

Dagmara Świerkowska-Kobus

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ORCID: 0000-0003-3558-8839

SKĄD TAKA NAZWA? FUNKCJE ANTROPONIMÓW W JĘZYKOWEJ PRZESTRZENI SLAMÓW POETYCKICH

WHERE DOES THE NAME COME FROM? THE FUNCTIONS OF ANTHROPONYMS IN THE LINGUISTIC SPACE OF POETRY SLAMS

Abstrakt: Slamy poetyckie odbywają się w Polsce nieprzerwanie od dwudziestu lat. Możliwość wykorzystania elementów pozawerbalnych oraz potencjalna interakcja z publicznością, przyciąga twórców reprezentujących różne grupy społeczne. Slamerki i slamerzy przedstawiający podczas wydarzeń autorskie utwory, przygotowane z myślą o oralnej prezentacji, przybierają często osobliwe imiona (np. Smutny Tuńczyk, Wania Łania, Noicoztego, Wieszczy Leszcz, Raban). Slamerskie nazwy mają różnorodny charakter. Najczęściej ich przybranie jest umotywowane praktycznie lub artystycznie.

Wykorzystywane antroponimy budzą zainteresowanie odbiorców, którzy próbują dociec, skąd wzięło się dane miano. Ten artykuł omówi funkcje nazw slamerów oraz przedstawi ich klasyfikację uwzględniającą ich pochodzenie, motywację autorów lub analizę slamerskich autoprezentacji.

Słowa kluczowe: antroponimy, poezja oralna, slam poetycki, analiza dyskursu, socjolingwistyka

Abstract: Poetry slams have been taking place in Poland continuously for twenty years. The possibility of using non-verbal elements and interaction with the audience attracts artists representing various social groups. Slam poets who present original works prepared for oral presentation during the events often take on peculiar names (e.g. Sad Tuna, Wania Łania, Noicoztego, Wieszczy Leszcz, Raban). Slammers' names present a plural diversity. Most often their incorporation is practically or artistically motivated.

The anthroponyms used arouse the interest of the audience, who try to find out where the name came from. This article will discuss the function of slammers' names and present their classification taking into account their origin, the motivation of the authors or the analysis of slammer self-presentations.

Key words: anthroponyms, spoken word poetry, poetry slam, discourse analysis, sociolinguistics

1. Wprowadzenie

Jednym z współczesnych środowisk związanych z twórczością poetycką są grupy artystyczne skupione wokół scen slammerskich. Slamy poetyckie są wydarzeniami kulturalnymi o nieformalnym charakterze i najczęściej odbywają się w przestrzeniach klubów, kawiarni, domów kultury czy bibliotek. Według niektórych badaczy mają one wymiar wspólnotowy i demokratyczny (Kleśta-Nawrocki, 2012), a ze względu na postawy aktywistyczne twórców i społeczne zaangażowanie uważane są za przestrzeń do głoszenia społecznego niepokoju, buntu (Świerkowska, 2021a). Istotnym elementem wpływającym na poetykę slamu jest nastawienie o charakterze kontrkulturowym – nie chodzi tutaj jednak o podważanie istoty sztuki i postawy twórczej, a raczej o pozbawienie przestrzeni slammerskiej wartościowania motywowanego jakością warsztatu twórczego. W istocie slamerzy reprezentują bardzo rozbieżny poziom sprawności literackiej, ale jej znaczenie jest drugorzędne – największą wagę mają emocje wywołane w trakcie slammerskiego performansu oraz wspólnotowe zaangażowanie odbiorców, którzy na podstawie przeżyć wywołanych wypowiedzią twórcy podejmują decyzję o przyznaniu mu określonej liczby punktów¹. Podstawowym nośnikiem treści prezentowanych przez slamera jest poezja mówiona (*spoken word poetry*), mogąca w akcie komunikacji pełnić różne funkcje: poznawczą – gdy poruszane są istotne kwestie społeczne, o których nadawca chce poinformować odbiorców, terapeutyczną – gdy wypowiedź przybiera formę przestrogi lub omawia sposób postępowania w określonych sytuacjach doświadczonych przez nadawcę, ale może mieć też funkcję ludyczną, gdy wystąpienie zbliża się do opowiadania potocznego (Wyrwas, 2014, s. 59–61) czy *stand up'u* i traktuje o anegdotycznych sytuacjach z życia codziennego nadawcy. Warto zauważyć, że w przeważającej części rozrywkowy charakter bywa wyłącznie fasadowy, natomiast pozbawiony warstwy ironii odwołuje się do treści uniwersalnych lub wspólnego horyzontu tożsamościowego uczestników wydarzenia.

Ze względu na to, że wypowiedzi slammerskie są uwikłane w sytuację agonu, ich twórcy zabiegają o perswazyjność przekazu i wykorzystują schematyczne strategie, które mogą zapewnić skuteczność komunikacyjną (Warchala, 2019; Świerkowska, 2021b). Turniejowy charakter wydarzenia, który bywał odbierany negatywnie (Jarniewicz, 2004) wpływa znacząco również na aspekt stylistyczny wypowiedzi slammerskich. Pozbawione skomplikowanej metaforyki i rozbudowanych porównań utwory nawiązują do kultury hip-hopu. Składające się z potoków składniowych i urwanych zdań struktury umożliwiają wykorzystanie figur retorycznych: asyn-

¹ Głosowanie publiczności jest elementem konstytutywnym dla gatunku slamu poetyckiego, ale może przebiegać w różny sposób, np. poprzez podniesienie ręki przez każdego uczestnika, wyłonienie jurorów spośród widzów, którzy dysponują określonym zakresem punktów, a nawet przez mierzenie poziomu aplauzu jak w programie telewizyjnym *Od przedszkola do Opola*, choć ten ostatni sposób jest niezwykle rzadki.

detonów, peryfraz czy paronomazji. Wpływają również na dynamikę wypowiedzi oraz organizują ją pod względem semantycznym, co ma istotne znaczenie, gdyż czas trwania performansu nie może przekroczyć trzech minut.

2. Przewisko, pseudonim czy nick? W stronę terminologii

Twórcy związani ze sceną slamerską bardzo rzadko sygnują swoje performansy imieniem i nazwiskiem – decydują się na częściowe lub całkowite ukrycie swojej tożsamości, co w badaniach antroponimicznych pokrywa się z definicją pseudonimu (Skulina, 1976). Jak zauważają M. Kojder i M. Koper, pseudonim „najczęściej wybiera lub tworzy sam podmiot nazwania” (Kojder, Koper, 2016), a zatem trudno byłoby określić antroponimy wykorzystywane przez slamerów mianem przewisk, jednocześnie na tym etapie trudno jednoznacznie orzec, czy nazwy wykorzystywane przez slamerów rzeczywiście powinny być zaklasyfikowane jako pseudonimy. W wielu wypadkach miana przyjmowane w ramach występów podczas turnieju slamerskiego mają inną genezę – pochodzą z artystycznej komunikacji wirtualnej prowadzonej za pośrednictwem portali poetyckich lub kont w mediach społecznościowych². Sytuacja komplikuje się, gdy przyjrzymy się nowym definicjom onimów pojawiających się w przestrzeni mediów społecznościowych. Irconimy, nazwy użytkowników portalu YouTube i inne miana w przestrzeni wirtualnej stały się obiektami analiz, poszerzając granice badań onomastycznych (m.in. Rutkiewicz, 1999; Łobodzińska, Peisert, 2003; Czopek-Kopciuch, 2004; Czachrowska, 2005; Nobis, 2019). W kontekście dalszych dociekań istotna jest definicja nicku zaproponowana przez A. Siwca:

Są to nazwy wybierane lub tworzone przez swoich nosicieli w Internecie między innymi w wielu wypadkach przede wszystkim po to, by zapewnić im anonimowość, która może być rozumiana jako brak możliwości identyfikacji osoby wirtualnej z osobą w świecie realnym (Siwiec, 2014, s. 108).

W dalszej części artykułu o pseudonimach internetowych i nickach, które mogą być uznane jako nowe podkategorie antroponimiczne w obrębie pseudonimu, autor zauważa, że miana funkcjonujące w Internecie mogą być zmienne i uwarunkowane sytuacyjnie (Siwiec, 2014, s. 108). Taki stan rzeczy znajduje odzwierciedlenie w praktyce slamerów – często wybór miana jest związany z poruszaną w występie treścią i służy wykreowaniu nowej, kolejnej tożsamości. Można więc wstępnie

² W trakcie pisania tego artykułu można zauważyć znaczny spadek popularności portali poetyckich, na których można było umieszczać swoje utwory oraz prowadzić dyskusje na ich temat. Skutecznie wyparły je media społecznościowe, w których rozwijają się nowe formy, np. instapoezja. W trakcie pandemii COVID-19 w mediach społecznościowych (głównie na Facebooku) polskich i zagranicznych slamerów pojawiły się również ich performansy przygotowywane w domach. Tam też, w formie asynchronicznej, odbywały się turnieje slamerskie (Świerkowska, 2021c).

przyjąć, że nazwa slamera jest – podobnie jak nick – pewną odmianą pseudonimu, który uległ adaptacji ze względów pragmatycznych.

Całkowite zmiany i modyfikacje pseudonimów w zależności od tematyki zagadnień poruszanych w wypowiedziach artystycznych, charakteru tekstu lub jego przeznaczenia mają długą tradycję literacką³, zagadnieniom tym poświęcono szereg badań onomastycznych i stylistycznych (Furgalska, 1978; Jankowski red., 1994; Zawodzińska-Bukowiec, 2014; Lech-Kirstein, 2016; i in.). Zaproponowane w nich typologie posłużyły do stworzenia klasyfikacji pseudonimów slamerskich uwzględniających ich funkcje. Analizowany materiał został zaczerpnięty z bazy wypowiedzi slamerskich zgromadzonych przez autorkę w trakcie badań terenowych prowadzonych w latach 2016–2021 oraz wywiadów ankietowych realizowanych za pośrednictwem grupy dla slamerów na portalu Facebook. Zbiór nagrań z 116 turniejów odbywających się w całej Polsce to ok. 1800 wypowiedzi, należy jednak wskazać, że wielu twórców występuje z dużą częstotliwością, a około 50% nie wykorzystuje pseudonimu – pozostaje przy imieniu i nazwisku lub tylko imieniu. To znacznie ogranicza zakres badanego materiału.

3. Funkcje pseudonimów slamerskich

W części inicjalnej tego podrozdziału nie można pominąć wyjaśnień związanych ze sposobem prezentacji pseudonimów podczas slamów poetyckich. Są one najczęściej wypisane w tabeli zawodników lub ogłoszone w mediach społecznościowych organizacji zajmujących się przygotowaniem turnieju. Taka praktyka pozwala twórcom na wyjście poza sferę oralną i modyfikacje graficzne pseudonimu, który byłby nieczytelny w wersji mówionej, np. *Voiteq*, *Viktorek*, *Alex*, *Anke2Hot*, *JaMajka*, *Jacenty Dżojstik* – pochodzące od imion twórców lub tworzące nowe derywaty, np. *Jaboja*, *Noicoztego* zgłaszane lub zapisywane przez autorów we wskazanym kształcie. Przypominają one konstrukcję nicku, w której ze względów technicznych nie może pojawić się przerwa między poszczególnymi członami (spacja), choć można ją oczywiście zastąpić znakiem podkreślenia, potocznie nazywanym *podłogą*.

Inna, powielana przez wielu slamerów strategia polega na przedstawieniu swojego pseudonimu jako integralnej części wypowiedzi. Najczęściej pojawia się on jako sygnał początkowy, stanowi wówczas element ramy delimitacyjnej. Może występować we wszystkich wypowiedziach twórcy lub mieć charakter okazjonalny, np.

Jestem **Wieszcz Leszcz**
Co za leszczyną szczynami szczuje poezji kleszcz
Taki dreszcz gdy deszcz
szczeliną szuka czeluści szew

³ Kilkoma pseudonimami posługiwali się m.in.: Maria Konopnicka, Jan Wiktor Lesman (znany jako Jan Brzechwa), Konstanty Ildefons Gałczyński czy Julian Tuwim.

Slamer o pseudonimie *Wieszcz Leszcz* wykorzystuje poetycką formułę inicjalną zawsze w trakcie pierwszej prezentacji w nowym miejscu – przedstawia się swoim nowym odbiorcom. Rymowane, nasycone onomatopejami wprowadzenie ma nie tylko funkcję przedstawieniową, ale jest również funkcjonalne na poziomie meta-tekstowym – slamer wyjawia stosunek do twórczości poetyckiej (*szczynami szczuje poezji kleszcz*) i swoich zainteresowań tematycznych (*szczeliną szuka czeluści szew*).

Funkcje przedstawieniową i impresywną pełni skandowany, wymawiany głoska po głosce, na początku niektórych wypowiedzi pseudonim Wani Łani. Budzi on skojarzenia ze stylistyką manifestu i jest dla odbiorcy sygnałem, że poruszana tematyka będzie miała wymiar społeczny.

W-A-N-I-A

zapamiętajcie to imię
tak w razie czego
wyhaftujcie je na maseczkach
na jedwabnych chusteczkach do nosa
i wytrzyjcie nim sobie gębę
jeśli będzie akurat popyt
na imiona i historie
zaburzonych psychicznie pseudopatriotycznych pseudopoetów

Pseudonim ten jest identyfikowany przez slamera jako *imię*, chociaż nie jest ono zgodne z tym, którego osoba ta używa w sprawach urzędowych. W inicjalnej formule *Wania* prezentuje dużą rozbieżność emocji towarzyszących temu mianu – od wyhaftowania na jedwabnej chusteczce, co budzi pozytywne skojarzenia, do wytarcia gęby. Użycie wyrazu potocznego *gęba* dodatkowo wzmacnia negatywny przekaz. Slamer określa siebie *zaburzonym psychicznie pseudopatriotycznym pseudopoetą*, dwukrotne powtórzenie przedrostka *pseudo-* wskazuje na dystans do postawy patriotycznej oraz roli poety. Może świadczyć również o niezdolności do zdefiniowania własnej tożsamości w ramach nośnych semantycznie ról.

Formy inicjalne mogą występować również w formie wypowiedzenia, które nie przejawia bezpośrednich związków z strukturą dalszej części wypowiedzi – ma ono charakter wprowadzenia. Np.

Szanowni Państwo, Anna Machowska mam w dowodzie, ale zgubiłam go około rok temu. Od tego czasu jestem **Anke2Hot**.

Jestem **Alex** przez „iks” poeta wszechstronny, współczesny, ale nie wszechmocny.

Jestem **Dix**, gdybym miał kota o imieniu Otto, to byłoby Otto Dix.

W powyższych przykładach slamerzy zdają sobie sprawę z graficznych uwarunkowań związanych z pseudonimem. *Alex* wyjaśnia, że jego miano zapisuje się w określony sposób, a *Anke2Hot*, wykorzystując zapis bardzo charakterystyczny dla internetowych nicków, odczytuje go jako *Anke tu hot* – co wskazuje na jej cechę – „zbyt gorąca”. Ma ono zabarwienie erotyczne, jednak na poziomie organizacji tematycznej jej tekstów takie zagadnienia nie występują, co świadczy, że pseudonim jest grą z konwencją przyjmowaną w komunikacji internetowej.

Nie wszyscy slamerzy zabiegają o uobecnienie pseudonimu w strukturze wystąpienia, ale chętnie przyjmują różnorodne miana, które częstokroć są jedyną nazwą rozpoznawalną w środowisku twórczym. Oznacza to, że mają one charakter kreacyjny, ale wpisują się w jedną z podstawowych motywacji przyjęcia pseudonimu – ukrywają prawdziwą tożsamość mówcy. Jeśli ponadto posługuje się on swoim pseudonimem w przestrzeni wirtualnej, jego urzędowe imię i nazwisko może nigdy nie wyjść na jaw, staje się też mniej istotne czy komunikacyjnie zbędne, gdyż nowo przyjęte miano jest funkcjonalne pod względem identyfikacyjnym. Kierując się rozważaniami polskich badaczy antroponimów, dokonałam podziału innych pseudonimów slamerskich na poszczególne klasy.

3.1. Przekształcenia imion i/lub nazwisk nadawców

Według A. Furgalskiej najczęstszą modyfikacją w zakresie słowotwórczym jest dezintegracja imienia lub nazwiska, a „najprostszą formą dezintegracji pełnej nazwy własnej jest odrzucenie jej części” (Furgalska, 1978, s. 118). Utworzone w ten sposób pseudonimy stanowią największą grupę, w ramach której można wyróżnić cztery praktyki wzorcowe. Ich istotną cechą jest obecność minimum jednego członu, który odnosi się do urzędowo nadanego imienia lub nazwiska osoby. Nazwa taka może przyjmować różne warianty stylistyczne, ale można ją bardzo łatwo zidentyfikować⁴. Częstą strategią tworzenia jest wykorzystanie imienia i/lub nazwiska w formie hipokorystyku, np. *Przemko, Janiszko, Bartuś, Tomeczek, Viktorek, Grześ, Waluś, Józek, Monia*. Pojawiają się również gry słów polegające na odwróceniu pierwszych sylab imienia i nazwiska, np. *Kichał Mostrzewa*. Możliwym wariantem jest również wykorzystywanie drugiego imienia lub nazwiska: *Kokoszka, Szymaniak, Grzebieniak, Małyś, Genczo*. Imię bywa często łączone z tytułem grzecznościowym: *Sir Mikołaj, Panna Lilianka, Pan Saski, Miss Fopa* lub miejscem pochodzenia, np. *Tomasz z Bydgoszczy*.

3.2. Przekształcenia imion i/lub nazwisk osób znanych

W tej grupie pojawiają się pseudonimy zapożyczone od postaci ze świata sztuki, sportu czy polityki. Mogą mieć one charakter całościowy, ale częściej slamerzy dopuszczają się modyfikacji, np. spolszczony i łączny zapis imienia i nazwiska: *Markopantani* (-> Marco Pantani, włoski kolarz szosowy), przekształcenia

⁴ Slamerzy, zgłaszając się na turniej, najczęściej są zobowiązani do wyrażenia zgody na udział w wydarzeniu oraz na przetwarzanie ich wizerunku w formie fotografii oraz nagrań wideo. Listy organizatorów zawierają wówczas imiona oraz nazwiska występujących, a także ich pseudonimy, dlatego w przypadku przekształceń imion i/lub nazwisk w prosty sposób można ustalić ich pochodzenie.

budzące skojarzenia wyłącznie na poziomie brzmieniowym: *Janusz Dekhiel* (-> Jacek Dehnel, polski pisarz) czy łączenie własnego imienia z nazwiskiem znanej osoby: *Pablo Presley*. Ostatni przykład jest o tyle ciekawy, że autor posługujący się mianem „boskiego Elvisa” dokonuje stylizacji wizerunkowych oraz nawiązuje scenicznym sposobem bycia do amerykańskiego gwiazdora. Można uznać, że onimy te wykorzystują funkcję aluzyjną, jednakże nie każdy z nich jest czytelny dla odbiorców i nie zawsze łączy się z podejmowanymi w wypowiedziach wątkami bądź elementami charakterystycznymi dla znanych osób – patronów miana.

3.3. Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych

W zbiorze znajdują się nazwy w języku polskim i języku angielskim. Celowo ich nie rozdzielam, gdyż podlegają one zbliżonym modyfikacjom oraz pełnią takie same funkcje. W typologii nicków wybieranych przez użytkowników YouTube, skonstruowanej przez I. Nobis (Nobis, 2019), również pojawiają się mieszane grupy pseudonimów. Autorka nie wyprowadza jednak ważnej konstatacji, że wykorzystywanie nazw w języku angielskim wskazuje na dążenie polskich użytkowników do włączenia się w globalną wymianę opinii lub budowanie wielokulturowej tożsamości.

Pierwszą podgrupę stanowią miana utworzone od nazw roślin, m.in. *Fern* (-> paproć), *Brugmansya* (-> brugmansja, *Brugmansia candida* Pers.), *Carot* (-> marchewka), *Maria Rukola* (-> rokieta siewna, *Eruca vesicaria* (L.) Cav.). Wskazane derywaty najczęściej modyfikują strukturę wyrazu pierwotnego, wprowadzając spolszczony lub częściowo spolszczony zapis. Są też pseudonimy inspirowane nazwami zwierząt, np. *Kuna*, *Lew*, *Sasza Kruk*, *Nocny Ptak Jeden*, *Wania Łania*. Często są one nacechowane emocjonalnie (z przewagą wartościowania negatywnego), mogą wskazywać cechy charakterystyczne dla ludzi, a nawet wyrażać stosunek do procesu twórczego, np. *Kundel*, *Głupi Rosomak*, *Smutny Tuńczyk*, *Wieszcz Leszcz*. Wyróżnić można pseudonimy pochodzące od określeń pór roku lub pór dnia, np. *Wiosna*, *Ciemna Noc*, *Chłodny Weekend* albo nawiązujące do postaci fantastycznych, np. *Gnom*, *Czarodziejka*, *Dżinn*, *Smok Przemek*, *Wypych Smok*, *Pająki z Marsa*.

Pseudonimy z tej grupy w znacznej części przybierają formę aliofiktonimu, a przywiązanie do tradycyjnej struktury imienia i nazwiska jest wyrażone dbałością o zapis każdego elementu pseudonimu za pomocą majuskuł. Nie ma tutaj przykładów pisowni łącznej charakterystycznej dla nazw osobowych funkcjonujących w Internecie.

3.4. Nazwy nawiązujące do kultury antycznej

Grupa ta składa się z pseudonimów, których nosiciele przyjęli miano o greckiej lub łacińskiej etymologii, będące wielowyrazową jednostką o charakterze względ-

nie utrwalonym, np. *Anterior Posterior* (z łac. w znaczeniu ‘przed’ i ‘po’, terminy anatomicznych przekrojów), *Nolens Volens* (z łac. w znaczeniu ‘chcąc nie chcąc’), ale są też nazwy nawiązujące do mian mitologicznych: *Deadalus Chaos*, *Kronos*.

3.5. Nazwy własne nawiązujące do twórczości

Charakterystyczną cechą tych pseudonimów jest występowanie struktury opisowej – składają się one najczęściej z dwóch członów; pierwszy z nich może być przymiotnikiem, który określa poglądy wyrażane przez slamera w wypowiedziach scenicznych, np. *Tęczowy Janusz* (podejmuje tematykę związaną z funkcjonowaniem mniejszości seksualnych), *Miss Fopa* (opowiada o gafach popełnionych podczas różnych wydarzeń towarzyskich; drugi człon zbudowany jest poprzez spolszczenie francuskiego wyrażenia *faux faux*), *Jan Weźsiętop* (nawiązuje do powiedzenia *Weź sznur i idź się utoj*, które wyraża niechęć do określonej osoby w towarzystwie, ‘odejść, odczep się’) czy *Pół Szklanki*, pseudonim nawiązujący do określenia ludzkiego stosunku do świata – szklanka może być „w połowie pusta lub w połowie pełna”, a sposób postrzegania świadczy o optymizmie lub pesymizmie człowieka. Brak określenia stanowiska, który semantycznie wybrzmiewa w pseudonimie slamerki, uwydatnia jej ambiwalentne, niejednoznaczne podejście do otoczenia.

Drugą podgrupę stanowią pseudonimy o charakterze metatekstowym – wyrażają stosunek slamerów do twórczości, spełniają funkcję autoprezentacyjną i służą przedstawieniu własnej wartości. Mogą mieć charakter pozytywny i podkreślać, że poruszane w wypowiedziach zagadnienia są bardzo ważne, np. *Poem Wam* (pseudonim powstały na podstawie gry językowej, nawiązujący jednocześnie do potocznej realizacji dźwiękowej wyrazu *powiem* oraz określenia wiersza w języku angielskim), *Naga Prawda*, *Alex Poeta Wszechstronny*, ale są to również określenia negatywne, chociaż podobnie jak w pseudonimach twórców związanych z kulturą hip-hopu, mogą wyrażać one fałszywą skromność lub stanowić odpowiedź na postrzeganie slamerów w środowisku literackim, np. *Pisarzyna od Siedmiu Boleści*, *Wieszcz Leszcz*, *Wierszokleta*.

3.6. Nazwy o niejasnej motywacji

W grupie tej występują pseudonimy, które trudno zinterpretować bez znajomości osobistych motywacji twórcy. Są wśród nich akronimy (np. *ASD*, *niemst*), neologizmy (*Nadważkość*, *Szegetz*), abrewiatury (np. *Zu*, *Ma*) oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze (np. *Tralalin*, *Khakku*, *Sza*). Do tych nazw można zaliczyć również pseudonim jednej z bardziej rozpoznawalnych slamerki w Polsce, czyli Rudki Zydel. Chociaż pierwszy człon wskazuje na kolor włosów slamerki (*Rudka* -> ruda; nazwa hipokorystyczna), a drugi określa drewniany mebel do siedzenia,

to pseudonim ten nie wiąże się w żaden sposób z podejmowaną przez autorkę tematyką. W ankiecie przeprowadzonej w ramach badań pseudonimów slamerskich autorka opisuje swoją motywację tożsamościową – *zydel* budził skojarzenia związane z dzieciństwem spędzonym na krakowskiej wsi, czasem bezpieczeństwa i beztroski. Wspomnienia te są kontrastowe względem doświadczeń dorosłego życia, o których autorka najczęściej mówi podczas turniejów slamerskich.

Pseudonim *ASD* również jest „tajemnicą poliszynela” – choć jego wyjaśnienie nie pojawia się w żadnej z wypowiedzi slamera, to osoby będące w bliskim kręgu twórcy rozwijają go jako *Akurat Się Dowiesz*. Pseudonim ma dodatkowy potencjał ludyczny, pozwala na grę z odbiorcami i tworzy przestrzeń do niebanalnego dialogu – gdy slamer zapytany o znaczenie swego miana, odpowiada w sposób, który mógłby zostać odebrany jako nadmiernie uszczypliwy, a w rzeczywistości jest skrupulatną odpowiedzią na pytanie.

Podsumowanie

Nazwy wykorzystywane przez slamerów nie mają zwykle bezpośredniego związku z tematyką poruszaną w wypowiedziach, ale motywy nominacji są związane z potrzebą autoprezentacji, wykreowania nowego wizerunku i są silnie związane z tożsamością slamerów. Najczęściej nie zmieniają oni raz przyjętych pseudonimów, choć proces przyjmowania miana może być długotrwały i wynikać z obserwacji konwencji wykorzystywanej przez innych twórców skupionych wokół slamu poetyckiego. W swoim podstawowym wymiarze nazywają „nową” istotę, pełnią więc funkcję poznawczą, a szerzej społeczną, gdyż w środowisku slamerskim przybranie miana sprawia, że członek lub członkini społeczności będzie przynależał do grupy nadawczej.

Slamerzy chętnie ukrywają swoją tożsamość, a pseudonim slamerski może pełnić funkcję aluzyjną, gdy nawiązuje do urzędowego imienia lub nazwiska twórcy w formie różnorodnych modyfikacji. Innym modelem jest pseudonim o funkcji semantycznej, utworzony na bazie nazwy zastępczej z wykorzystaniem wyrazów pospolitych, zapożyczeń czy wyrażeń o ustalonym znaczeniu.

Pseudonimy wykorzystywane przez slamerów nie tylko nazywają, ale również budzą emocje. Pełniąc funkcję impresywną, profilują stosunek odbiorców do slamera oraz treści jego wystąpień, można również wskazać na ich funkcję ekspresywną, gdy wyrażają stosunek mówcy do samego siebie.

Wśród nazw pojawiają się pseudonimy, których odczytanie wymaga ingerencji w rzeczywistość pozatekstową. Budzą one szczególną ciekawość, a szukanie wyjaśnienia bezpośrednio u twórcy jest częstą praktyką wykorzystywaną przez odbiorców uczestniczących w turniejach slamerskich. Pytanie o nazwę ma wymiar pragmatyczny – pozwala nawiązać nieoficjalny, pozasceniczny kontakt i zmienia relacje nadawczo-odbiorcze między slamerem (artystą) i widownią.

Bibliografia

- Czopek-Kopciuch, B. (2004). *Nick – nowa kategoria antroponimiczna?* W: K. Michalewski (red.), *Współczesne odmiany języka narodowego* (s. 106–111). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Długosz, K. (1983). Proszę pana, bo on się przeżywa, czyli o przezwiskach uczniów szkół podstawowych. *Poradnik Językowy*, 1, 25–37.
- Furgalska, A. (1978). O pseudonimach literackich. *Język Artystyczny*, 1, 116–128.
- Górny, H. (2019). Polish Anthroponomastic Terminology – Towards Systematization and Normalization, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*, 37(1), 105–117.
- Jankowski, E. (red.). (1994). *Słownik pseudonimów pisarzy polskich* [t. I]. Wrocław–Warszawa–Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Kleśta-Nawrocki, R. (2012). Zagłosuj na poetę. W: W. Kuligowski i A. Pomieciński (red.), *Oblicza buntu. Praktyki i teorie sprzeciwu w kulturze współczesnej* [s. 249–265]. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Lech-Kirstein, D. (2016). Onomastyka literacka a onomastyka stylistyczna. *Stylistyka*, 25, 457–466.
- Lobodzińska, R., Peisert, M. (2003). Nazwy własne w przestrzeni wirtualnej. W: M. Biolik (red.), *Metodologia badań onomastycznych* (s. 644–653). Olsztyn: Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego.
- Nobis, I. (2019). Internet Pseudonyms of Polish YouTubers. Their Origin, Structure and Place in the Modern Anthroponymy System. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*, 37(2), 97–107.
- Rejter, A. (2016). *Nazwa własna wobec gatunku i dyskursu*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Rutkiewicz, M. (1999). Onomastyczny status irconimów. *Onomastica*, 44, 117–123.
- Rzetelska-Feleszko, E. (red.). (1998). *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*. Warszawa–Kraków: Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk.
- Skulina, T. (1976). Funkcje i antroponimiczny status pseudonimów. *Studia Polonistyczne*, 3, 173–180.
- Siwiec, A. (2014). Pseudonimy internetowe vel nicki – charakterystyka onomastyczna i uzus. *Roczniki Humanistyczne KUL. Językoznawstwo*, 62, s. 101–122.
- Świerkowska, D. (2021a). Strach przed pominięciem. Role buntu w poezji oralnej slamerów. W: D. Ulicka, M. Kopicik, K. Kulpa, A. Piniewska i P. Sidorowicz, *Poetyki protestu* (s. 89–110). Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Świerkowska, D. (2021b). Warunki sprzyjające perswazyjności w językowej przestrzeni słamów poetyckich. W: M. Marczevska, K. Ostrowska i M. Kwaśniewska (red.), *Język w przestrzeni literackiej, medialnej, politycznej* (s. 65–76). Kielce: Kieleckie Towarzystwo Naukowe.
- Świerkowska, D. (2021c). Poezja pandemiczna, czyli słamy poetyckie online. W: M. Szablowska-Zaremba, D. Siemieniecka (red.), *Internet jako przestrzeń relacji społecznych – szanse, ograniczenia, perspektywy* (s. 15–28). Lublin: Katolicki Uniwersytet Lubelski.
- Warchala, J. (2019). *Formy perswazji*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Wyrwas, K. (2014). *Opowiadania potoczne w świetle genologii lingwistycznej*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Zawodzińska-Bukowiec, K. (2014). *Pseudonim polski od czasów najdawniejszych do dziś*. Kraków: Libron.